

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA MAGLAJ
SLUŽBA ZA PRIVREDU, FINANSIJE/FINANCIJE
I RAZVOJ PODUZETNIŠTVA

I N F O R M A C I J A
o stanju obrta, malog i srednjeg poduzetništva
na općini Maglaj

Maglaj, august 2022. godine

UVOD

Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva je, koristeći raspoložive izvore i svoju nadležnost, sačinila ovu Informaciju.

Pri izradi Informacije korišteni su sljedeći izvori:

- Zvanični podaci institucija Federacije Bosne i Hercegovine,
- Zeničko-dobojskog kantona,
- Privredne komore Zeničko-dobojskog kantona,
- Službe za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona,
- Agencije za statistiku Federacije Bosne i Hercegovine,
- Federalnog zavoda za programiranje razvoja,
- Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine,
- Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine,
- rezultati ankete provedene kod privrednih subjekata,
- spoznaje do kojih se došlo u svakodnevnom radu i u kontaktima sa vlasnicima radnji i direktorima privrednih subjekata,
- web portal bisnode.ba.

Prikupljanje podataka ograničeno je mnogim problemima vezanim za pravovremenost i obuhvat prikupljenih (dostavljenih) podataka.

Kao faktori koji u znatnoj mjeri utiču na konačnu ocjenu stanja privrede idalje se ističu „stari“ problemi:

- Problemi pristupa kapitalu za investicije i obrtnom kapitalu;
- Otežano obezbjeđenje novih tehnologija;
- Nedostatak akreditovanih institucija i laboratorija za certificiranje proizvoda, postojeći laboratoriji djeluju lokalno, nemaju status nacionalnih laboratorija, jer nisu u skladu sa EN ili ISO normama (laboratorije za ispitivanje proizvoda od drveta, metala ili hrane);
- Teško se „osvajaju“ nova tržišta (zemlje EU, zemlje Zapadnog Balkana, Turska, zemlje Bliskog Istoka, ...);
- Idalje je nedovoljno stimulativan ambijent sa nivoa države Bosne i Hercegovine za investiranje u odnosu na šire okruženje, prvenstveno u odnosu na susjedne zemlje Hrvatsku, Srbiju i Makedoniju;
- Ulazak Republike Hrvatske u sistem Šengena i EURO zone;
- Ratni sukobi u Ukrajini i problemi porasta cijena sirovina i proizvoda na svjetskom tržištu;
- Problem „sive“ ekonomije i rada „na crno“.

Bez obzira na činjenicu da je entitet Federacija BiH i država Bosna i Hercegovina nadležna za donošenje mjera makroekonomske politike, Općina Maglaj je svojim projektima, mjerama i intenzivnom saradnjom na lokalnom nivou nastojala privredni ambijent učiniti pogodnijim za poduzetnike i uopće za privredni razvoj.

Programom rada Općinskog vijeća Maglaj za septembar - oktobar 2022. godinu predviđena je izrada „Informacije o stanju obrta, malog i srednjeg poduzetništva na općini Maglaj“.

Tokom prethodnih godina, u sklopu općinskih aktivnosti, realiziran je niz projekata koji su rezultirali poboljšanjem poslovnog ambijenta, među kojima se posebno ističu:

- Projekti ulaganja u infrastrukturu u poslovnim zonama Misurići, Liješnica i Novi Šeher, koje se nameću kao prostor za generisanje novih biznisa i izgradnju novih poslovnih hala i novog zapošljavanja.
- Start-up programi podrške mladim i potencijalnim poduzetnicima.
- Nove stimulatívne odluke Općinskog vijeća a odnose se na oblast poduzetništva.

Započete aktivnosti i projekti sa ključnim mjerama koje Općina poduzima na unapređenju stanja u oblasti obrta i uopće poduzetništva po svom karakteru su dugoročne, i njihovi efekti će biti vidljivi kroz ekonomska kretanja, stvarne pokazatelje i statističke podatke, tek u narednim godinama.

Privredna karta Općine Maglaj

- površina općine: 252,4 km²
- broj mjesnih zajednica: 20
- broj naseljenih mjesta 40
- ukupan broj stanovnika: 23.146
- stanovništvo (procjena sredinom godine) 22.377

Tabela 1. Nivo razvijenosti JLS u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Prihod od poreza na dohodak pc 2021	Stepen zaposlenosti 2021	Kretanje stanovništva 2013-2021	Učešće starog stanovništva 2021	Stepen obrazovanja radne snage 2021	Indeks 2021	Rang	Grupa
Breza	0,78	0,91	0,70	0,96	0,59	0,78	48	III
Doboj-Jug	1,25	1,59	1,03	1,21	1,04	1,23	8	II
Kakanj	0,84	0,78	1,02	1,12	0,88	0,91	28	III
Maglaj	0,58	0,77	0,93	1,03	0,76	0,79	42	III
Olovo	0,69	0,92	0,39	0,84	0,88	0,74	52	IV
Tešanj	0,80	1,31	1,28	1,20	0,89	1,08	13	II
Usora	0,50	1,22	0,81	0,96	1,14	0,90	30	III
Vareš	0,58	0,71	0,08	0,61	0,93	0,58	68	V
Visoko	0,77	1,15	0,94	1,01	1,00	0,96	21	III
Zavidovići	0,41	0,53	0,91	1,08	0,88	0,73	53	IV
Zenica	0,99	1,05	1,01	1,04	0,97	1,01	18	II
Žepče	0,35	0,74	1,02	1,15	0,91	0,79	40	III
ZENIČKO-DOBOJSKI	0,58	0,92	0,89	1,25	0,71	0,84	5	II

Tabela 2. Gustina naseljenosti po općinama u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Broj naseljenih mjesta	Površina općina u km ²	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Gustina naseljenosti
Breza	28	72,9	13.230	181,5
Doboj-Jug	2	10,2	4.062	398,2
Kakanj	106	377,0	36.719	97,4
Maglaj	40	252,4	22.377	88,7
Olovo	45	407,8	9.048	22,2
Tešanj	41	155,9	43.797	280,9
Usora	13	49,8	6.274	126,0
Vareš	85	390,1	7.501	19,2
Visoko	88	230,8	38.670	167,5
Zavidovići	47	556,4	34.717	62,4
Zenica	83	558,5	108.278	193,9
Žepče	41	282,3	29.612	104,9
ZENIČKO-DOBOJSKI	619	3.344,1	354.285	105,9

Problem sa kvalitetnom radnom snagom i dalje je prisutan na terenu, iz godine u godinu radno aktivno stanovništvo se smanjuje, a preduzeća se i dalje bore s teškoćama pronalazjenja kvalificiranog kadra, odnosno postoji neusklađenost ponude i potražnje za radnom snagom na tržištu.

Razloga za ovakve negativne trendove je više, kao prvi je veliki odliv radno sposobnog stanovništva: građevinske, metalske i sobračajne struke u zemlje EU, prvenstveno u Njemačku, Sloveniju, Hrvatsku, Austriju, Italiju i ostale zemlje EU.

Tabela 3. Radno aktivno stanovništvo (15-64 godine) u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Radno sposobno stanovništvo	% Radno sposobnog stanovništva
Breza	13.230	9.155	69,2
Doboj-Jug	4.062	2.862	70,5
Kakanj	36.719	25.478	69,4
Maglaj	22.377	15.617	69,8
Olovo	9.048	6.085	67,3
Tešanj	43.797	30.823	70,4
Usora	6.274	4.612	73,5
Vareš	7.501	4.891	65,2
Visoko	38.670	26.300	68,0
Zavidovići	34.717	24.302	70,0
Zenica	108.278	73.966	68,3
Žepče	29.612	21.332	72,0
ZENIČKO-DOBOJSKI	354.285	245.423	69,3

Mjerenje stope zaposlenosti na području općine Maglaj, po procjeni Zavoda za programiranje razvoja Federacije BiH su da je:

- broj stanovnika sredinom 2021. godine na području općine Maglaj 22.377 što je manje za 257 stanovnika u odnosu na 2020. godinu,
- broj zaposlenih osoba je 4.250 i manje je za 61 u odnosu na 2020. godinu,
- broj radno sposobnog stanovništva 15.617 i da je manji za 230 u odnosu na 2020. godinu,
- 7.969 lica je u kategoriji radne snage i manji je za 231 osoba u odnosu na 2020. godinu,
- stopa zaposlenosti je 27,2 % i ista je kao i u 2020. godini, i
- stopa aktivnosti je 51,0 % i manja je za 0,7 % u odnosu na isti period ranije godine.

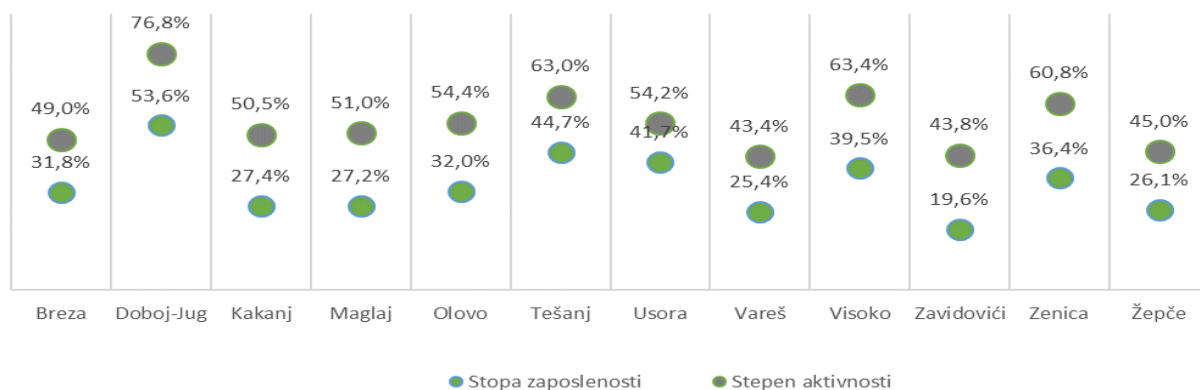
Zbrini pregled po drugim općinama u ZE-DO kantonu dat je u tabelarnom pregledu.

Tabela 4. Stepen zaposlenosti u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj zaposlenih	Radno sposobno stanovništvo	Radna snaga	Stope	
					Zaposlenost u %	Aktivnosti u %
Breza	13.230	2.912	9.155	4.488	31,8	49,0
Doboj-Jug	4.062	1.533	2.862	2.199	53,6	76,8
Kakanj	36.719	6.970	25.478	12.868	27,4	50,5
Maglaj	22.377	4.250	15.617	7.969	27,2	51,0
Olovo	9.048	1.947	6.085	3.309	32,0	54,4
Tešanj	43.797	13.783	30.823	19.410	44,7	63,0
Usora	6.274	1.921	4.612	2.499	41,7	54,2
Vareš	7.501	1.242	4.891	2.122	25,4	43,4
Visoko	38.670	10.389	26.300	16.673	39,5	63,4
Zavidovići	34.717	4.757	24.302	10.648	19,6	43,8
Zenica	108.278	26.906	73.966	44.939	36,4	60,8
Žepče	29.612	5.568	21.332	9.597	26,1	45,0
ZENIČKO- DOBOJSKI	354.285	82.178	245.423	136.721	33,5	55,7

Stopa registrovane zaposlenosti u ZDK u 2021. godini (zvanično registrovan broj zaposlenih u odnosu na radno sposobno stanovništvo) je iznosila 33,5% što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,5 % (stopa zaposlenosti u Federaciji BiH je iznosila 35,0%).

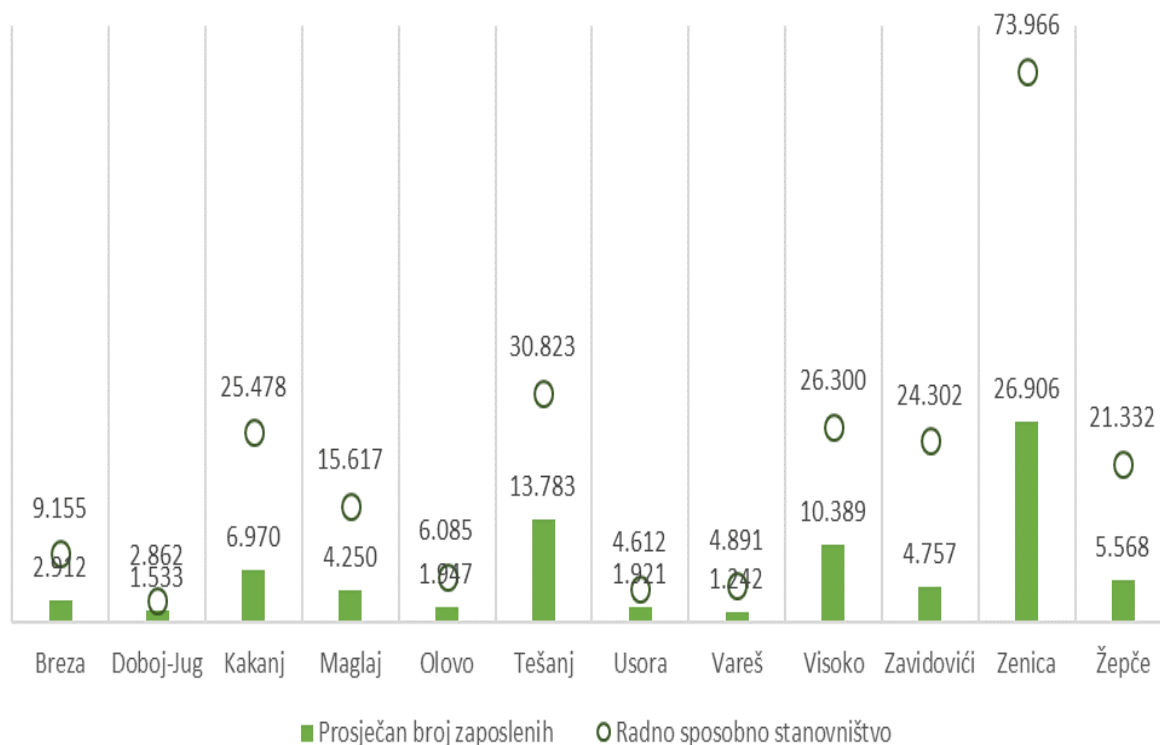
Grafikon 1) Stopa zaposlenosti i stopa aktivnosti stanovništva po općinama ZDK 2021

Izvor: Federalni zavod za statistiku, 2020 i Federalni zavod za statistiku, 2021

Kada je u pitanju broj zaposlenih, zabilježeno je povećanje broja zaposlenih u skoro svim općinama u kantonu, a na grafikonu je prikazan uporedni pokazatelj prosječnog broja zaposlenih i radno sposobnog stanovništva.

Grafikon 2) Prosječan broj zaposlenih i radno sposobno stanovništvo po općinama ZDK 2021

Izvor: Federalni zavod za statistiku, 2020 i Federalni zavod za statistiku, 2021

U 2021. godini u Federaciji BiH prosječan mjesečni broj nezaposlenih lica je iznosio 311.679 što je manje za 9.902 ili 3,1% u odnosu na 2020. godinu.

Registrovana nezaposlenost u ZDK u 2021. godini je iznosila 54.543 lica što je manje za 1.984 ili 3,5% u odnosu na prethodnu 2020. godinu.

Broj nezaposlenih na području Zeničko-dobojskog kantona u ukupnom broju nezaposlenih u Federaciji BiH je iznosio 17,5%.

Najveći broj nezaposlenih lica registriran je u općinama Zenica (5,8% od ukupnog broja nezaposlenih u Federaciji BiH), Visoko (2,0%) i Kakanj (1,9%), dok je najmanji broj nezaposlenih osoba registrovan u općinama Doboj - Jug i Usora (0,2% od ukupnog broja nezaposlenih u Federaciji BiH).

Smanjenje broja nezaposlenih osoba zabilježeno je u većini općina ZDK a najviše u općinama Vareš za 8,9%, Olovo za 6,5% i Breza za 5,4% dok je najmanji broj nezaposlenih registrirano u Visokom za 1,2% u odnosu na prethodnu godinu.

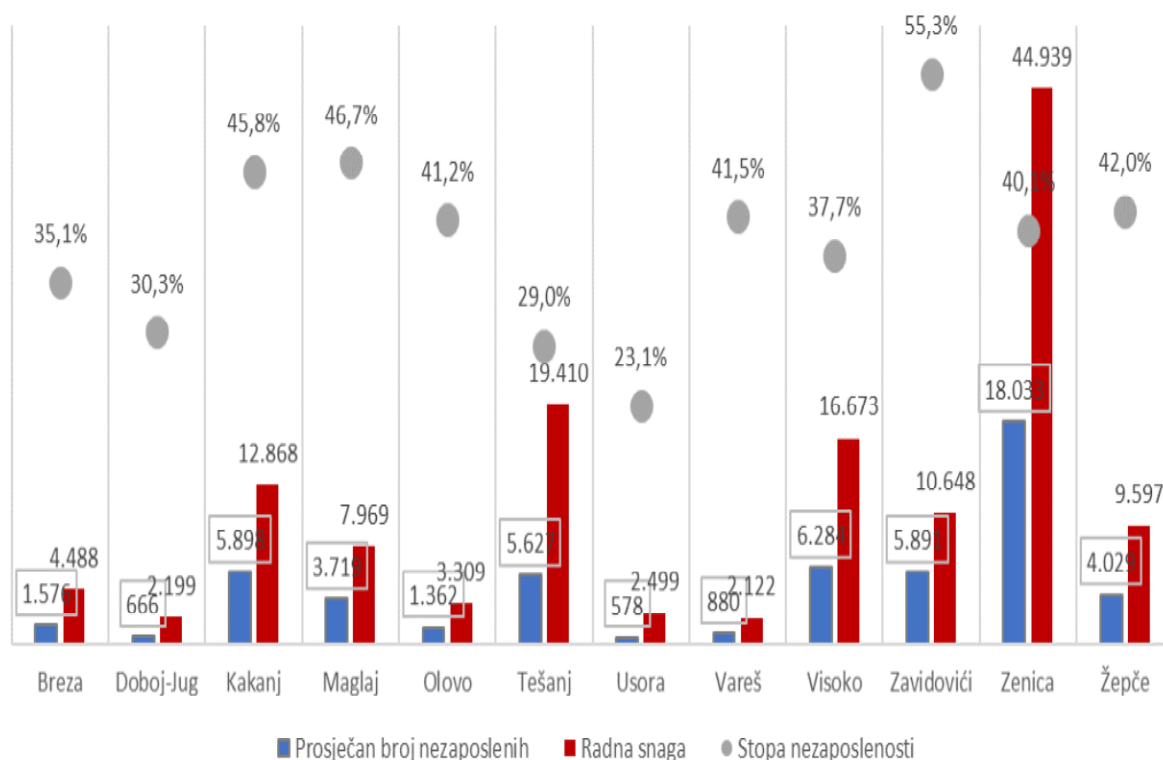
Stopa nezaposlenosti u ZDK u 2021. godini prema zvanično registrovanom broju nezaposlenih, u odnosu na radnu snagu iznosila je 39,9% što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,9 % (stopa nezaposlenosti u Federaciji BiH je iznosila 37,2%).

U nastavku je dat i tabelarni pregled nezaposlenosti za općinu Maglaj i za općine u ZE-DO kantonu sa uporednim podacima.

Tabela 5. Stepen nezaposlenosti u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Nezaposleni	Broj zaposlenih	Radna snaga	Stepen nezaposlenosti u %
Breza	1.576	2.912	4.488	35,1
Doboj-Jug	666	1.533	2.199	30,3
Kakanj	5.898	6.970	12.868	45,8
Maglaj	3.719	4.250	7.969	46,7
Olovo	1.362	1.947	3.309	41,2
Tešanj	5.627	13.783	19.410	29,0
Usora	578	1.921	2.499	23,1
Vareš	880	1.242	2.122	41,5
Visoko	6.284	10.389	16.673	37,7
Zavidovići	5.891	4.757	10.648	55,3
Zenica	18.033	26.906	44.939	40,1
Žepče	4.029	5.568	9.597	42,0
ZENIČKO-DOBOJSKI	54.543	82.178	136.721	39,9

Grafikon 3) Nezaposleni, radna snaga i stopa nezaposlenosti po općinama ZDK 2021

Izvor: Federalni zavod za statistiku, 2020 i Federalni zavod za statistiku, 2021

Ukupna zaposlenost na teritoriji općine obuhvaća zaposlene u poslovnim subjektima: pravnim osobama, obrtu i slobodnim profesijama i javnim ustanovama.

Stepen nezaposlenosti se izračunava tako što se broj nezaposlenih podijeli sa radno aktivnim stanovništvom (stanovništvo staro od 15 – 65 godina i pomnoži sa 100).

Tabela br. 6. Nezaposlenost prema stepenu stručnog obrazovanja na općini Maglaj u 2021. godini

Općina	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA								
	Svega	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Maglaj	3574	156	8	631	0	10	1193	110	1466

Tabelarni pregled nezaposlenosti žena prema stepenu stručnog obrazovanja na području općine Maglaj.

Tabela br.7. Nezaposlene žene prema stepenu stručnog obrazovanja na općini Maglaj u 2021. godini

Općina	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA								
	SVEGA	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
Maglaj	2277	107	3	444	0	3	643	49	1028

Prosječna neto plaća u Maglaju u 2021. godini je iznosila **795 KM** i viša je za **56 KM** u odnosu na 2020. godinu, dok je prosječna neto plaća u ZE-DO kantonu iznosila 858 KM, i procentulano je iznosila 86,1 % od prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH.

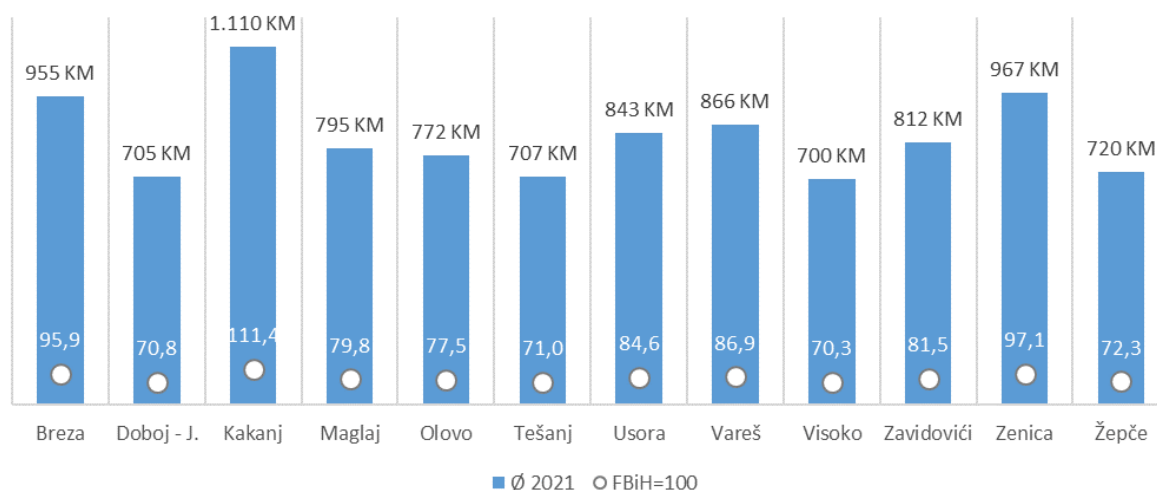
Tabela br. 8. Prosječna neto plaća u Maglaju i u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Prosječna neto plaća	FBiH = 100 (% u odnosu na FBiH)
Breza	955	96
Doboj-Jug	705	71
Kakanj	1.110	111
Maglaj	795	80
Olovo	772	78
Tešanj	707	71
Usora	843	85
Vareš	866	87
Visoko	700	70
Zavidovići	812	82
Zenica	967	97
Žepče	720	72

U Federaciji BiH u 2021. godini prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosila je 996 KM i viša je za 4,2% u odnosu na 2020. godinu. U ZDK prosječna neto plaća iznosila je 858 KM što je više za 4,6% u odnosu na 2020. godinu, što je 86,1% u odnosu na prosjek Federacije BiH.

Povećanje prosječne mjesečne plaće zabilježeno je u svim općinama u ZDK, najviše u Usori za 8,6% i Tešnju za 8,4%, dok je smanjenje zabilježeno u općinama Doboj-Jug za 1,7% i Breza za 1,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 4) Pregled plaća po općinama Ze-do kantona u 2021. godini

Izvor: Federalni zavod za statistiku, 2021

Kada je u pitanju vanjskotrgovinska razmjena za područje općine Maglaj u 2021. godini je iznosila izvoz **210.962.023 KM** što je za **70.813.752 KM** više u odnosu na raniju 2020. godinu, procentualno učešće u izvozu Federacije BiH 2,2 %, uvoz za područje općine Maglaj u 2021. godini je iznosio **65.091.807 KM** dok je u 2020. godini iznosio **45.583.733 KM**, procentualno učešće u uvozu za područje Federacije BiH 0,43 %, procentualna **pokrivenost uvoza izvozom je 324,1 %** dok je u **2020. godini iznosila 307,45 %**, i saldo robne razmjene u 2021. godini je iznosio **145.870.215 KM** dok je u 2020. godni iznosio **94.564.538 KM**.

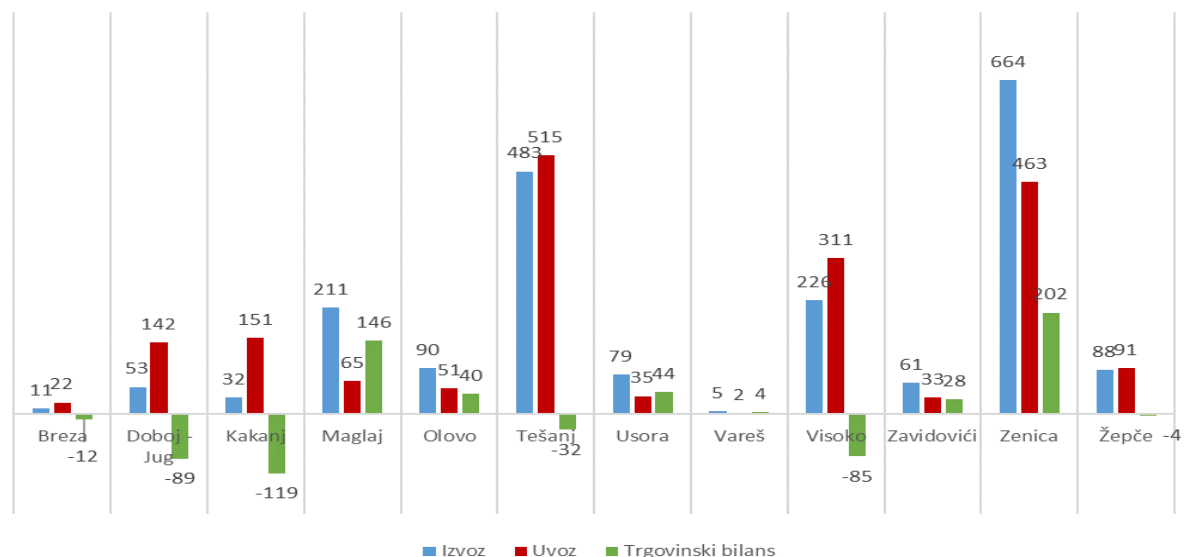
U nastavku je dat tabelarni pregled vanjskotrgovinske razmjene po općinama u ZE-DO kantonu u 2021. godini.

Tabela br. 9. Vanjskotrgovinska razmjena ZE-DO kantona po općinama u 2021. godini

Općina	IZVOZ u KM	Učešće u izvozu u %	UVOZ u KM	Učešće u uvozu u %	Pokrivenost uvoza izvozom u %	Saldo robne razmjene u KM
	I-XII 2021	2021	I-XII 2021	2021		
Breza	10.822.449	0,11	22.373.008	0,15	48,37	-11.550.559
Doboj-Jug	53.413.249	0,56	142.419.954	0,94	37,50	-89.006.705
Kakanj	31.801.438	0,33	150.803.312	1,00	21,09	-119.001.874
Maglaj	210.962.023	2,20	65.091.807	0,43	324,10	145.870.215
Olovo	90.438.456	0,94	50.871.876	0,34	177,78	39.566.580
Tešanj	482.851.933	5,04	514.577.370	3,40	93,83	-31.725.437
Usora	78.830.569	0,82	35.000.703	0,23	225,23	43.829.866
Vareš	5.279.344	0,06	1.592.470	0,01	331,52	3.686.874
Visoko	226.106.624	2,36	310.667.317	2,05	72,78	-84.560.693
Zavidovići	61.202.644	0,64	32.932.395	0,22	185,84	28.270.249
Zenica	664.234.926	6,94	462.516.632	3,06	143,61	201.718.294
Žepče	87.583.367	0,92	91.230.712	0,60	96,00	-3.647.345
ZENIČKO- DOBOJSKI	2.003.527.021	20,93	1.880.077.557	12,42	106,57	123.449.464

Dalje, kada je u pitanju vanjskotrgovinska razmjena po stanovniku, izvoz plus uvoz za područje općine Maglaj u 2021. godini je iznosio **276.053.830 KM** dok je u 2020. godini iznosio **185.732.004 KM**, izvoz po stanovniku općine Maglaj je iznosio **9.428 KM**, dok je uvoz po stanovniku iznosio **2.909 KM**, odnosno izvoz plus uvoz po stanovniku je iznosio **12.337 KM**.

Grafikon 5) Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba u mil. KM po općinama ZDK 2021

Izvor: Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine, 2021

U nastavku je tabelarni pregled vanjskotrgovinske razmjena po stanovniku po općinama u ZE-DO kantonu u 2021. godini.

Tabela br. 10. Vanjskotrgovinska razmjena po stanovniku u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	IZVOZ + UVOZ (u KM)	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	IZVOZ po stanovniku (u KM)	UVOZ po stanovniku (u KM)	IZVOZ+ UVOZ po stanovniku (u KM)
Breza	33.195.458	13.230	818	1.691	2.509
Doboj-Jug	195.833.203	4.062	13.149	35.062	48.211
Kakanj	182.604.749	36.719	866	4.107	4.973
Maglaj	276.053.830	22.377	9.428	2.909	12.337
Olovo	141.310.332	9.048	9.995	5.622	15.618
Tešanj	997.429.303	43.797	11.025	11.749	22.774
Usora	113.831.272	6.274	12.565	5.579	18.143
Vareš	6.871.814	7.501	704	212	916
Visoko	536.773.941	38.670	5.847	8.034	13.881
Zavidovići	94.135.039	34.717	1.763	949	2.711
Zenica	1.126.751.559	108.278	6.135	4.272	10.406
Žepče	178.814.078	29.612	2.958	3.081	6.039
ZE-DO KANTON	3.883.604.578	354.285	5.655	5.307	10.962

Poreski prihodi na području općine Maglaj u 2021. godini su iznosili **3.300.510 KM** i viši su za 455.806 KM u odnosu na 2020. godinu, i po stanovniku su iznosili 147 KM, odnosno 60 % u odnosu na poreske prihode na nivou Federacije BiH. U nastavku je dat tabelarni pregled poreskih prihoda po općinama u ZE-DO kantonu u 2021. godini.

Tabela br. 11. Poreski prihodi u ZE-DO kantonu u 2021. godini

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Prihodi u KM	Prihodi/PC po stanovniku u KM	PRIHODI po stanovniku u KM FBiH = 100
Breza	13.230	2.491.092	188	77
Doboj-Jug	4.062	1.156.656	285	116
Kakanj	36.719	7.370.993	201	82
Maglaj	22.377	3.300.510	147	60
Olovo	9.048	1.535.480	170	69
Tešanj	43.797	8.462.429	193	79
Usora	6.274	818.125	130	53
Vareš	7.501	1.113.951	149	61
Visoko	38.670	7.229.487	187	76
Zavidovići	34.717	3.926.473	113	46
Zenica	108.278	24.994.704	231	94
Žepče	29.612	2.989.338	101	41
ZENIČKO-DOBOJSKI	354.285	65.389.239	185	75

Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH, u 2021. godini u Federaciji BiH, poreski prihodi svih kantona (porezi građana i porez na dohodak) iznosili su 530.286.789 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 17,2% (prihodi u 2020. godini su iznosili 452.228.760 KM). Poreski prihodi po stanovniku (prisutni broj stanovnika) u Federaciji BiH iznosili su 245 KM, dok je ranije iznosio 207 KM, i viši su za 18,3% u odnosu na prethodnu godinu.

U Zeničko - dobojskom kantonu u 2021. godini ostvareni su poreski prihodi u iznosu od 65,4 miliona KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 19,9%.

Najviši poreski prihodi ostvareni su u Zenici u iznosu od 24,9 miliona KM, a najniži u općini Usora u iznosu od 818.125 KM.

Poreski prihodi po stanovniku (prisutni broj stanovnika) u Zeničko dobojskom kantonu iznosili su 185 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 20,9% i što je 75% u odnosu na prosjek Federacije BiH.

Najviši poreski prihodi po stanovniku ostvareni su u općini Doboj-Jug u iznosu od 285 KM, a najniži u općini Žepče u iznosu od 101 KM.

Kada je riječ o broju registriranih/odjavljenih radnji i obrta u navedenom periodu, ukupan broj prijavljenih djelatnosti je 65, od kojih je 45 iz oblasti zanatskih i ostalih djelatnosti, 7 iz oblasti trgovine, 6 iz oblasti ugostiteljskih objekata i 7 kada je u pitanju saobraćaj.

Ukupan broj odjavljenih djelatnosti je 63, od čega je 38 iz oblasti zanatskih i ostalih djelatnosti, 15 iz oblasti trgovine, 8 iz oblasti ugostiteljskih objekata i 2 kada je u pitanju saobraćaj.

Kada su u pitanju odjave djelatnosti bilo je slučajeva gdje su određene djelatnosti prestale po sili zakona, smrću, po službenoj dužnosti ili zbog prestanka ispunjavanja uvjeta za obavljanje djelatnosti, vršene su stalne ili privremene odjave, gdje to zakonska regulativa dozvoljava. Veći broj odjava u 2021. godini je rezultat i zahtjeva Porezne ispostave Maglaj od mjeseca decembra 2021. godine, a koji su u skladu sa članom 37. stav 1. tačka m) novog Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH („Sl. novine Federacije BiH“, broj: 75/21). Općina rješava po službenoj dužnosti u postupku prestanka obavljanja obrta po sili zakona i donosi rješenja kojim se ukidaju odobrenja za obavljanje djelatnosti koje se nevide kao aktivne u Poreznoj ispostavi Maglaj.

U periodu druga polovina 2021. i prva polovina 2022. godine osnovane su ukupno 93 radnje (trgovinske, ugostiteljske, zanatske, uslužne i druge), dok je u istom periodu prestao sa radom 82 samostalni privrednik.

Kada je riječ o stanju broja registrovanih privrednih subjekata (d.o.o.) i registriranih djelatnosti u okviru istih u toku 2021. godine ostvareno je povećanje za 22 nova privredna subjekta i poslovne jedinice u okviru istih.

Na području općine registraovano je 344 pravnih lica, 222 podružnice u sastavu pravnih lica i 439 obrtnika - radnje, 5 Javnih preduzeća i ustanova, 3 Zemljoradničke zadruge, 7 Udruženja poljoprivrednika i 1 Asocijacija udruženja poljoprivrednika.

Broj preduzeća na 1.000 stanovnika općine Maglaj je 44,9 dok je u istom periodu ranije godine isti iznosio 43,7.

Kada govorimo o finansijskim institucijama, na području općine Maglaj trenutno posluje 5 (pet) banaka:

- Privredna banka Sarajevo,
- Sparkasse Bank,
- Unicredit Zagrebačka banka,
- ASA Banka, i
- Turkish-Ziraat Banka kao „Cash desk“ isturena poslovna jedinica za Maglaj u okviru Kombinata "Natron-Hayat".

Mikrokreditne organizacije sa 7 (sedam) poslovnih jedinica, i to:

- "LOK"doo - Poslovna jedinica Maglaj;
- "MI-BOSPO"doo - Poslovna jedinica Maglaj;
- "EKI" doo - Poslovna jedinica Maglaj;
- "LIDER"doo - Poslovna jedinica Maglaj;

- "MIKROFIN" doo - Poslovna jedinica Maglaj;
- "PARTNER" doo - Poslovna jedinica Maglaj;
- "SUNRISE" doo - Poslovna jedinica Maglaj.

Na području općine rade i 4 (četiri) mjenjačnice:

- Delić Azra „AZRA“ ul Viteška, Maglaj
- Delić Azra „AZRA 2“ TC BINGO Misurići, Maglaj
- "HIFA-OIL" doo. Liješnica bb, Maglaj
(u sklopu Benzinske pumpe "HIFA-OIL" d.o.o. Podružnica Maglaj)
- Hadžić Nermina „Ermina“ Autobuska stanica Maglaj, i

Na području općine radi i 15 društava iz oblasti osiguranja:

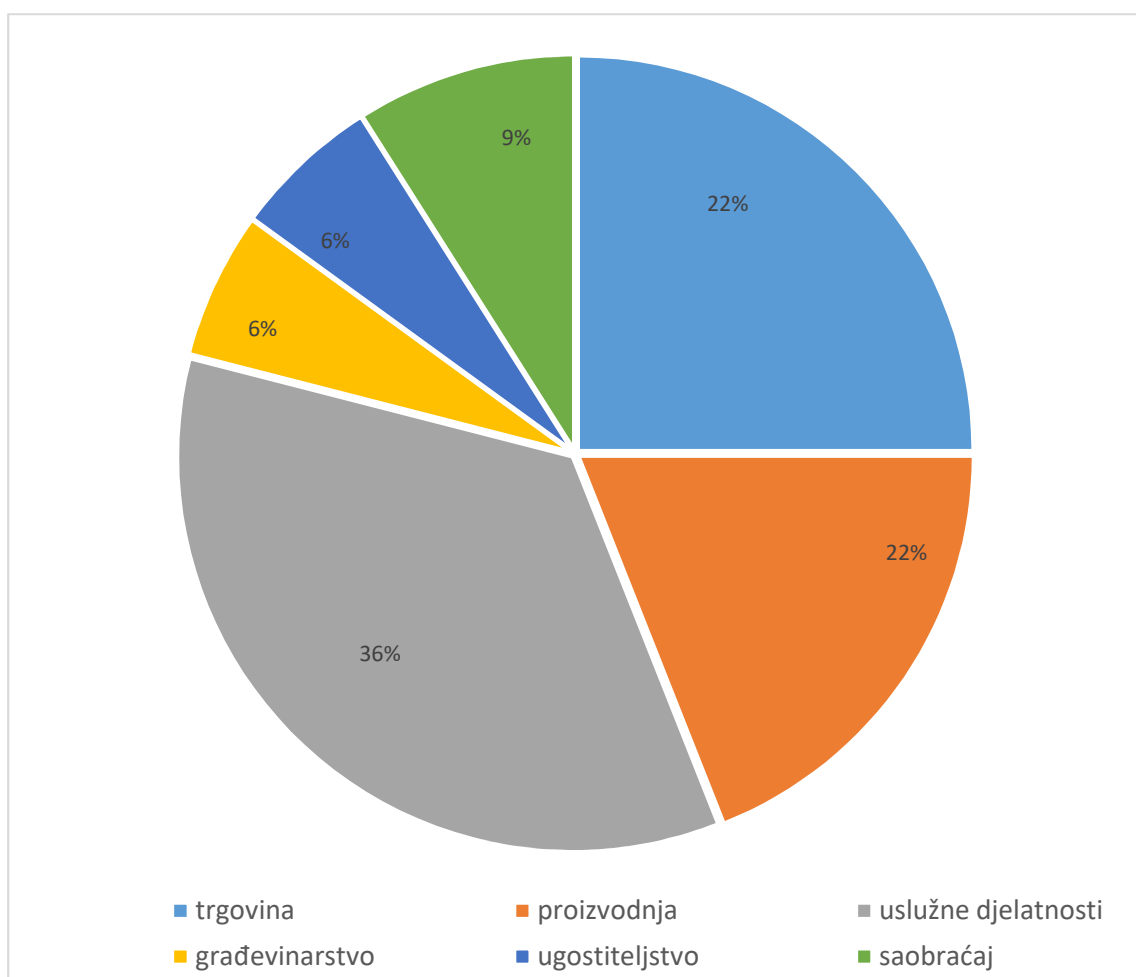
- "AURA OSIGURANJE" dd
- "ASA OSIGURANJE" dd
- "BRČKO GAS OSIGURANJE" doo
- "CAMELIA OSIGURANJE" dd
- "CENTRAL OSIGURANJE" dd
- "CROATIA OSIGURANJE" doo
- "EUROHERC OSIGURANJE" dd
- "GRAWE OSIGURANJE" dd
- "SARAJEVO OSIGURANJE" dd
- "TRIGLAV BH OSIGURANJE" dd
- "PREMIUM OSIGURANJE"
- "MIKROFIN" dd
- "VIDRA S" doo
- "WIENER OSIGURANJE" dd
- "ADRIATIC OSIGURANJE" dd

Generalno kada je riječ o registraciji privrednih subjekata radi se o „živom“ procesu, gdje jedni registruju privredne djelatnosti a drugi odjavljuju djelatnosti, tako da se radi o aktivnostima i procesima koji zahtjevaju stalni nadzor i praćenje istih u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima koji definišu ovu oblast.

Od ukupnog broja registrovanih djelatnosti na području općine Maglaj:

- trgovinskih djelatnosti procentualno 22 %,
- proizvodne djelatnosti procentualno 22 %,
- uslužne i ostale djelatnosti procentualno 36 %,
- građevinarstvo procentualno 6 %,
- ugostiteljstvo i turizam 5 % i
- saobraćajnih djelatnosti 9 %.

Grafikon 6) Pregled broja registriranih djelatnosti po procentima učešća

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Tabela br. 12. Registrirani poslovni subjekti prema područjima klasifikacije djelatnost (KD) BiH, stanje 31.12.2021. godine

Općina Maglaj	Ukupno	Područja djelatnosti																				
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
Pravne osobe	344	8	2	43	-	2	24	58	31	5	8	1	1	11	3	24	11	13	25	74	-	-
Jedinice u sastavu	222	4	-	10	4	1	9	65	10	10	1	25	1	3	2	7	14	6	27	23	-	-
Obrti/Radnje	439	53	-	61	6	-	22	128	50	39	2	3	-	18	10	-	3	8	3	33	-	-

Opis područja djelatnosti:

A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov

B - Vađenje ruda i kamena

C - Prerađivačka industrija

D - Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

E - Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

F - Građevinarstvo

G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala

H - Prijevoz i skladištenje

I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)

J - Informacije i komunikacije

K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja

L - Poslovanje nekretninama

M - Stručne, naučne i tehničke djelatnosti

N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti

O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje

P - Obrazovanje

Q - Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite

R - Umjetnost, zabava i rekreacija

S - Ostale uslužne djelatnosti

T - Djelatnosti domaćinstava kao poslodavaca; djelatnosti domaćinstava koja proizvode različita dobra i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe

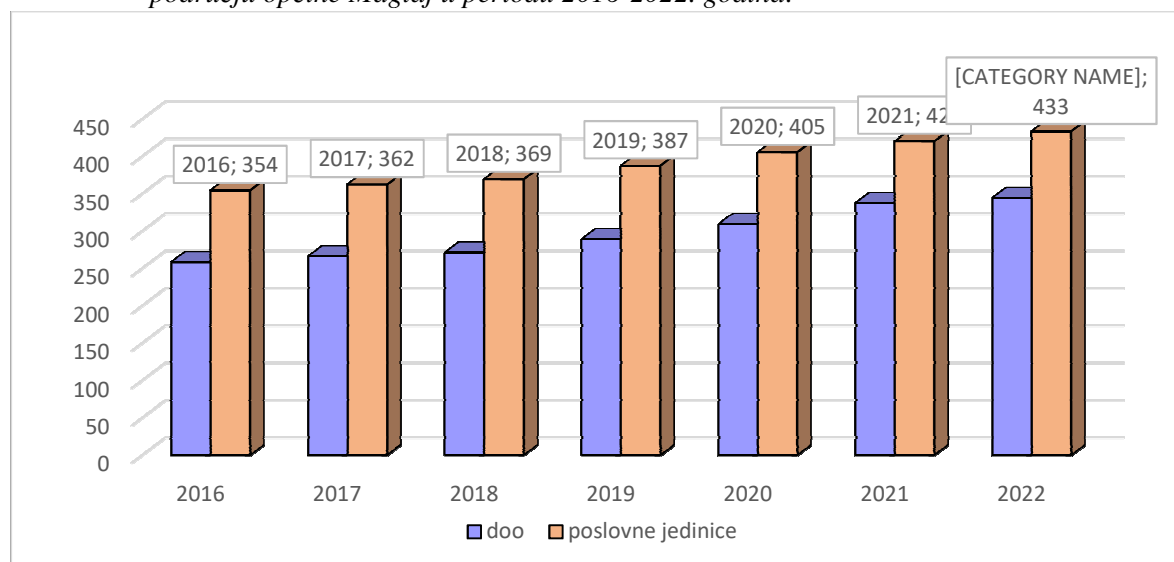
U - Djelatnosti vanteritorijalnih organizacija i organa

Tabela br. 13. Broj registrovanih privrednih društava na području općine Maglaj za period 2016-2022. godina, sa brojem registriranih poslovnih jedinica

PRIVREDNA DRUŠTVA (d.o.o. i d.d.)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ukupan broj privrednih društava i ukupan broj poslovnih jedinica (d.o.o. i d.d.)	258 privrednih društava sa cca 354 poslovne jedinica	266 privredna društva sa cca 362 poslovne jedinica	271 privredna društva sa cca 369 poslovnih jedinica	289 privredna društva sa cca 387 poslovnih jedinica	309 privredna društva sa cca 405 poslovnih jedinica	337 privredna društva sa cca 420 poslovnih jedinica	344 privredna društva sa cca 433 poslovnih jedinica

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Grafikon 7) Struktura privrednih društava sa brojem registriranih poslovnih jedinica na području općine Maglaj u periodu 2016-2022. godina:

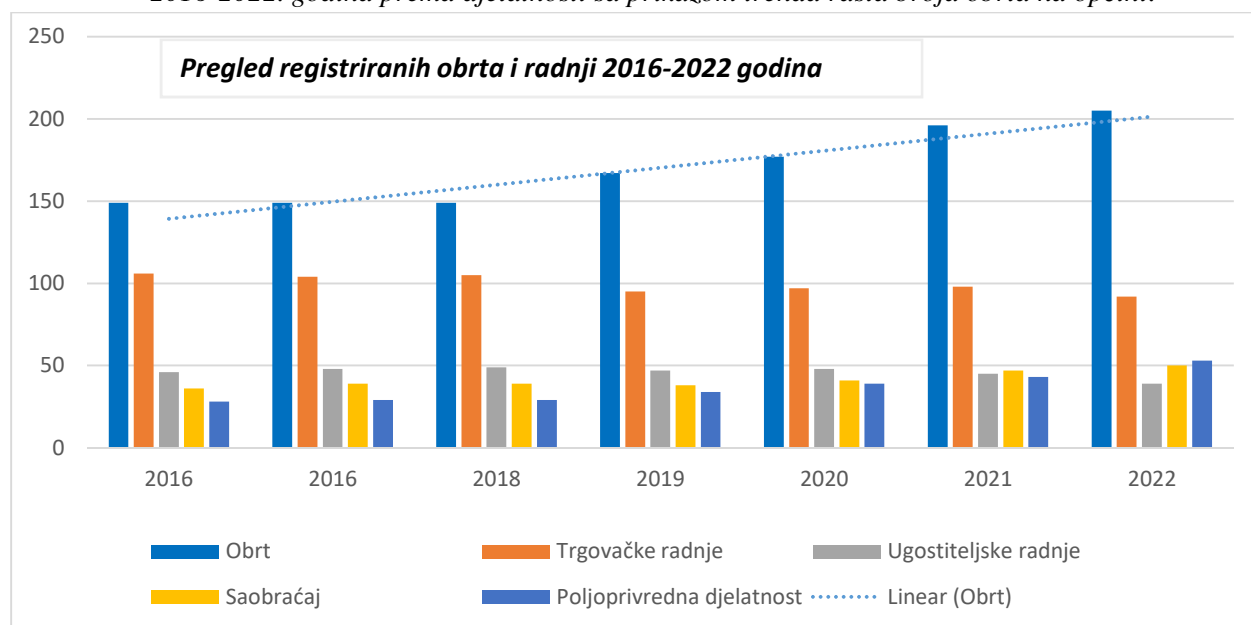
Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Tabela br. 14. Broj registrovanih obrta i radnji na području općine Maglaj period 2016-2022. godina

RADNJE / OBRT	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Obrt i srodne djelatnosti	149	149	149	167	177	196	205
Trgovačke radnje	106	104	105	95	97	98	92
Ugostiteljske radnje	46	48	49	47	48	45	39
Saobraćaj	36	39	39	38	41	47	50
Poljoprivredna djelatnost	28	29	29	34	39	43	53
Ukupan broj obrta i radnji	365	369	371	381	402	429	439

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Grafikon 8) Struktura poduzetnika – obrtnika na području općine Maglaj u periodu 2016-2022. godina prema djelatnosti sa prikazom trenda rasta broja obrta na općini:

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

U prilogu je dat tabelarni pregled broja preduzeća po pregledu za pravna lica, podružnice, obrt-radnje i pregled broja preduzeća po glavi stanovnika za područje ZE-DO kantona.

Tabela br. 15. Struktura poslovnih subjekata u ZE-DO kantonu (stanje 31.12.2021.)

Općina	Stanovništvo (procjena sredinom godine)	Broj preduzeća				Broj preduzeća na 1000 stanovnika
		UKUPNO	Pravna lica	Podružnice u sastavu pravnih lica	Fizička lica obrtnici	
Breza	13.230	650	221	168	261	49,1
Doboj-Jug	4.062	399	171	96	132	98,2
Kakanj	36.719	1.533	516	348	669	41,7
Maglaj	22.377	1.005	344	222	439	44,9
Olovo	9.048	432	172	110	150	47,7
Tešanj	43.797	2.689	1.023	521	1.145	61,4
Usora	6.274	357	165	84	108	56,9
Vareš	7.501	465	171	116	178	62,0
Visoko	38.670	3.162	957	546	1.659	81,8
Zavidovići	34.717	1.317	474	297	546	37,9
Zenica	108.278	5.844	2.033	1.440	2.371	54,0
Žepče	29.612	1.437	561	366	510	48,5
ZENIČKO-DOBOJSKI	354.285	19.290	6.808	4.314	8.168	54,4

Na području općine rezervirano je 10 Poslovno-industrijskih zona, i to:

1. Poslovna zona Liješnica 1
2. Poslovna zona Liješnica 2
3. Poslovna zona „Južni dio Maglaj“ (kod gradskog stadiona)
4. Poslovna zona Kosova
5. Poslovna zona Čakalovac
6. Poslovna zona Jelovac-Tukovi
7. Poslovna zona Misurići
8. Poslovna zona Moševac
9. Poslovna zona Novi Šeher
10. Poslovna zona Poljice

Ovih 10 zona su u suštini prostori rezervirani za poslovna ulaganja, međutim kao ozbiljne poslovno - industrijske zone se nameću Misurići, Liješnica i Novi Šeher.

U toku je izrada projektne dokumentacije za poslovno – industrijsku zonu u Novom Šeheru, u prvom redu za izgradnju i uređenje primarnih saobraćajnica kroz poslovnu zonu, a u narednom periodu i za izgradnju ostale neophodne infrastrukture kroz zone (kanalizacija, vodovod, elektro-energetska mreža sa sistemom trafo stanica, PTT mreža, i dr.).

Finansiranje infrastrukturnih ulaganja u poslovno industrijske zone vrši se vlastitim sredstvima Budžeta Općine Maglaj, a kao donatori u prvom redu se nameću: Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta Mostar, Ministarstvo za privredu ZE-DO kantona, UNDP BiH, USAID BiH, i druge domaće i međunarodne organizacije koje daju podršku razvoju privrede na lokalnom nivou.

U skladu sa Odlukom Regionalnog savjeta BFC mreže od 20.6.2019. godine službeno je potvrđeno da Općina Maglaj ispunjava kriterije Programa certifikacije općina i gradova sa povoljnim poslovnim okruženjem u jugoistočnoj Evropi prema važećem BFC SEE Standardu, Edicija III. Općina Maglaj je među 20 općina u Bosni i Hercegovini koje su stekle ovaj certifikat a time i pravo na korištenje naziva "Povoljno poslovno okruženje – Business Friendly Municipality" odnosno pravo korištenja i isticanja zaštićenog znaka Certifikacije, uspostavila efikasne procedure i ambijent koji je u punoj funkciji razvoja privrede, MSP-a, privlačenje novih investicija, reinvestiranje i dr.

Certifikacija podrazumijeva ispunjenje visokih standarda, tj. svojevrsnu garanciju da će postojeći privrednici, kao i potencijalni investitori, dobiti usluge i informacije na način koji olakšava poslovanje i aktivnosti koji spadaju u nadležnost lokalne samouprave.

Obrti u oblasti poljoprivrede – registracija poljoprivredne djelatnosti

U porastu je broj novoregistriranih radnji - obrta kao srodne djelatnosti u oblasti obavljanja poljoprivredne djelatnosti, i trenutno je registrirano 53 obrta u poljoprivredi.

U konkretnom slučaju, poljoprivreda se registruje kao obrtnička radnja i ima sva prava i obaveze kao i svaki drugi privredni subjekat registriran za obavljanje privrednih djelatnosti.

Razlog za ovakav primjetan porast broja registriranih radnji u oblasti poljoprivrede je i taj što je u zadnjih nekoliko godina kontinuiran porast broja RPG i RK na području općine, da se sve više poljoprivrednih proizvođača profiliraju u ozbiljne proizvođače poljoprivrednih proizvoda, i da je normalan slijed rasta i razvoja poljoprivrednog gazdinstva registracija poljoprivredne djelatnosti kao obrta ili privrednog društva.

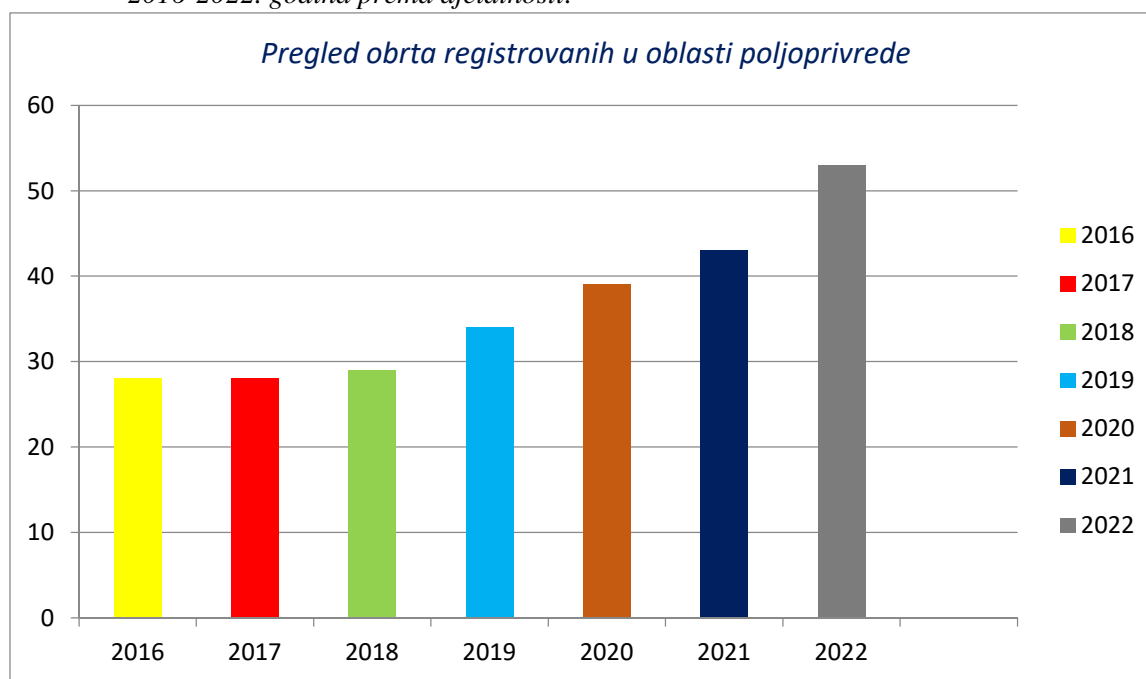
U nastavku je dat tabelarni pregled registracije obrta kao poljoprivredne djelatnosti na području općine Maglaj u periodu 2016 – 2022. godina.

Tabela br. 16. Broj registrovanih poljoprivrednih djelatnosti – obrti na području općine Maglaj za period 2016-2022. godina

Poljoprivreda OBRT	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poljoprivredna djelatnost registrirana kao obrt	28	28	29	34	39	43	53

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Grafikon 9) Pregled poduzetnika – obrtnika na području općine Maglaj u periodu 2016-2022. godina prema djelatnosti:

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Područje općine Maglaj raspolaže sa:

- 5.545 ha ukupno obradivog zemljišta, i
- 17.000 ha šuma

Osnivanjem Zemljoradničkih zadruga i Udruženja poljoprivrednika, odnosno udruživanjem rada i osnovnih sredstava rada članova zadruga i udruženja, plan je postići organizovanu poljoprivrednu proizvodnju i povećanje obima proizvodnje.

Na osnovu takvih usmjerenja na području općine registrovane su 3 Zemljoradničke zadruge:

- ZZ"Maglajka" Liješnica, Maglaj
- ZZ"Agrar-Šeher" Novi Šeher, Maglaj, i
- ZZ "KULA" p.o. Maglaj, Strupina bb, Novi Šeher, Maglaj

takođe je registrovano i 8 Udruženja građana poljoprivrednih proizvođača:

- UG "Bistrica" Maglaj; UG "Jedinstvo" Maglaj; UG "Cow-How" Maglaj; UG "Pčelar" Maglaj; UG "Agrar" Maglaj; UG "Agro-Liješnica" Maglaj; UG "Eko Behar Ravna" Maglaj; Udruženje za uzgoj i zaštitu sitnih životinja „Maglaj“ Maglaj.

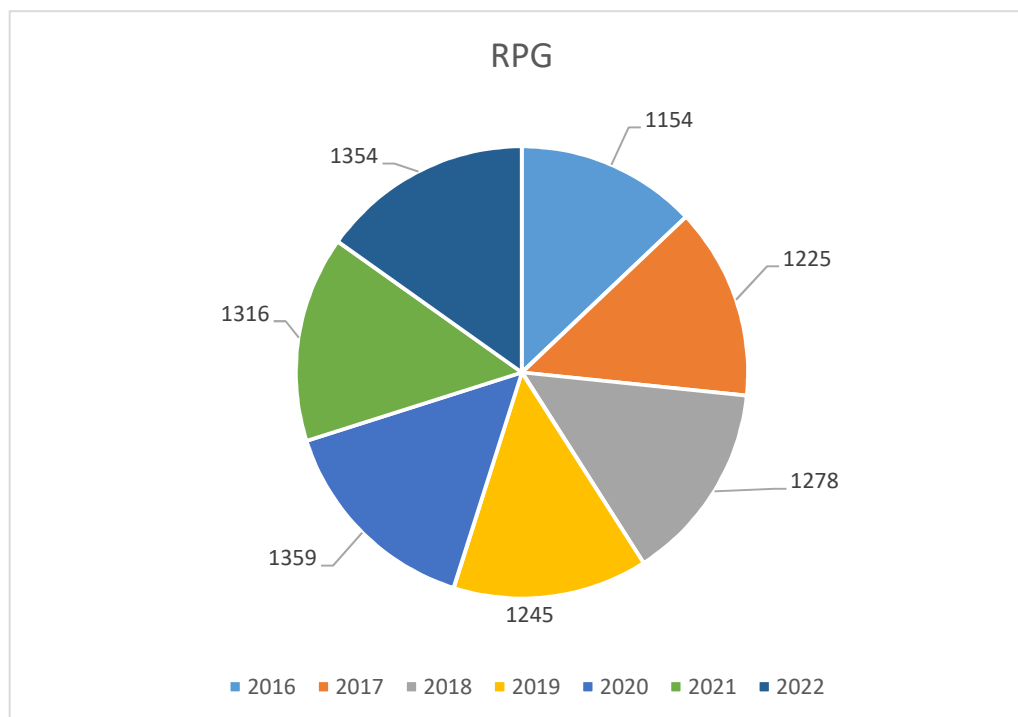
Općina Maglaj na nivou godine, kroz razne vrste poticaja, izdvaja značajna sredstva za podsticaj poljoprivredi, za 2022. godinu su planirana sredstva u iznosu od 190.000 KM za sufinansiranje poljoprivredne proizvodnje.

Tabela br. 17. Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG) i Registar klijenata (RK) po godinama na području općine Maglaj za period 2016-2022. godina

Godine	2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
Redni broj	RPG	RK	RPG	RK	RPG	RK	RPG	RK	RPG	RK	RPG	RK		
Broj RPG i RK po godinama	1147	7	1218	7	1271	7	1237	8	1350	9	1279	37	1312	42
Ukupan broj RPG i RK	1154		1225		1278		1245		1359		1.316		1354	

Izvor: Služba za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva

Grafikon 10) Pregled poljoprivrednih gazdinstava (RPG) i Registar klijenata (RK) po godinama na području općine Maglaj za period 2016-2022. godina

Za bolje razumjevanje prilika u oblasti poljoprivrede potrebno je izvršiti pregled poljoprivrednih površina po kategorijama, na području Maglaja.

Tabela br. 18. - Poljoprivredna površina po kategorijama korištenja u ZE-DO kantonu 2021.

Općina	Ukupno	Obradiva površina					Pašnja ci	Ribnja ci	Trstici i bare
		Svega	Oranice i bašte	Voćnja ci	Vinogr adi	Livade			
Breza	3.101	2.831	1.437	370	0	1024	270	0	0
Doboj-Jug	626	606	516	52	0	38	20	0	0
Kakanj	12.873	11.305	3.166	1.502	0	6.637	1.568	0	0
Maglaj	9.373	7.375	5.545	1147	0	683	1.998	0	0
Olovo	10.744	7.730	2.893	135	0	4.702	3.013	0	1
Tešanj	9.797	9.261	7.793	696	0	772	536	0	0
Usora	3.767	3.598	3.281	206	2	111	169	0	0
Vareš	8.830	7.510	1.770	442	0	5.298	1.320	0	0
Visoko	9.161	8.399	5.772	1.111	0	1.516	762	0	0
Zavidovići	12.500	10.500	6.800	1.200	0	2.500	2.000	0	0
Zenica	16.616	15.438	6.358	1.818	0	7.261	1.178	0	0
Žepče	4.780	3.463	1.690	812	37	923	1.317	0	0
ZENIČKO- DOBOJSKI	102.167	88.016	47.021	9.491	39	31.465	14.151	0	1

Tabela br. 19. - Oranice, bašte i vrtovi u ZE-DO kantonu u ha u 2021. godini

Općina	Oranice, bašte i vrtovi (u ha)					
	Ukupno obradivo	Obradeno	Ostalo na oranicama	Ugari	Neobrađene oranice i bašte	Neobrađeno zemljište (%)
Breza	1.437	1.405	32	0	0	0,0
Doboj-Jug	516	516	0	0	0	0,0
Kakanj	3.384	1974	51	2	1.357	40,1
Maglaj	5.508	939	58	11	4.500	81,7
Olovo	2.893	105	3	0	2.785	96,3
Tešanj	7.816	5.697	17	600	1.502	19,2
Usora	3.259	3228	8	3	20	0,6
Vareš	1.777	208	13	0	1.556	87,6
Visoko	5.797	5.133	120	46	498	8,6
Zavidovići	6.790	2.496	79	200	4.015	59,1
Zenica	6.380	3.007	157	0	3.216	50,4
Žepče	1.702	1.328	373	0	1	0,1
ZE-DO	47.259	26.036	911	862	19.450	41,2

Od strateških dokumenata, u Općini Maglaj usvojeni su sljedeći dokumenti:

- "Strategija razvoja općine Maglaj za period 2021 -2027. godina",
- „Strategija razvoja turizma i turističkih potencijala na općini Maglaj za period 2019 – 2024. godina“.

Kada se govori o kupovnoj moći stanovništva svakako neizostavno je uraditi analizu broja i visine penzija koje se isplaćuju na području općine. U prilogu su dati osnovni podaci o broju i visini penzija uporedivi sa iznosima i brojem na nivou ZE-DO kantona.

Tabela br. 20- Broj penzionera, iznos penzija i vrste penzija u ZE-DO kantonu, decembar 2021.godine

Općine	Vrste mirovine / penzije						Ukupan broj Penzioneri	Ukupan iznos Iznos penzija
	Starosne		Invalidske		Obiteljske			
	Broj	Iznos	Broj	Iznos	Broj	Iznos		
Breza	1.700	935.104	279	111.286	896	360.103	2.875	1.406.493
Doboj-Jug	480	210.005	141	51.830	320	109.879	941	371.713
Kakanj	3.702	2.201.989	454	178.426	2.087	832.369	6.243	3.212.783
Maglaj	1.894	825.951	391	146.497	1.109	405.253	3.394	1.377.701
Olovo	1.145	534.280	239	95.935	679	256.104	2.063	886.320
Tešanj	3.133	1.369.058	708	252.207	1.651	564.335	5.492	2.185.600
Usora	269	116.023	68	23.146	190	58.533	527	197.701
Vareš	1.109	535.606	168	66.608	649	251.357	1.926	853.571
Visoko	4.148	2.045.416	1.132	453.342	2.125	861.799	7.405	3.360.558
Zavidovići	3.108	1.324.255	958	357.000	1.785	649.131	5.851	2.330.386
Zenica	13.029	6.935.399	2.944	1.180.508	5.646	2.274.277	21.619	10.390.184
Žepče	2.144	978.870	542	200.162	1.377	492.824	4.063	1.671.856
ZE-DO	35.861	18.011.955	8.024	3.116.946	18.514	7.115.964	62.399	28.244.865

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje

Zbrini tablearni prikaz daje mogućnost upoređivanja sa primanjima po osnovu isplaćenih penzija u okruženju, kao i za upoređivanje po ovoj vrsti primanja na područje ZE-DO kantona.

Tabela br. 21. - Prosječne penzije u ZE-DO kantonu, decembar 2021. godine (u KM)

Općina	Broj zaposl. na 1 penzionera	Ukupna prosječna penzija	Prosječna starosna penzija	Prosječna invalidska penzija	Prosječna obiteljska penzija
Breza	1,0	489,22	550,06	398,87	401,90
Doboj-Jug	1,6	395,02	437,51	367,59	343,37
Kakanj	1,1	514,62	594,81	393,01	398,84
Maglaj	1,3	405,92	436,09	374,67	365,42
Olovo	0,9	429,63	466,62	401,40	377,18
Tešanj	2,5	397,96	436,98	356,22	341,81
Usora	3,6	375,14	431,31	340,38	308,07
Vareš	0,6	443,18	482,96	396,47	387,30
Visoko	1,4	453,82	493,11	400,48	405,55
Zavidovići	0,8	398,29	426,08	372,65	363,66
Zenica	1,2	480,60	532,30	400,99	402,81
Žepče	1,4	411,48	456,56	369,30	357,90
ZE-DO	1,3	452,65	502,27	388,45	384,36

Izvor: Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje

PROJEKAT „Start-Up“ BIZNIS

U skladu sa članom 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06, 51/09), člana 18. Statuta Općine Maglaj (“Službene novine Općine Maglaj”, broj: 8/07, 3/08 i 6/08), Budžeta/Proračuna Općine Maglaj za 2022. godinu, i člana 40. Odluke o izvršavanju Budžeta/Proračuna Općine Maglaj za 2022. godinu (“Službene novine Općine Maglaj”, broj: 12/21), Općinsko vijeće Maglaj donijelo je Program utroška sredstava - poticaj u zapošljavanju mladih poduzetnika za 2022. godinu sa pozicije ekonomski kod 615211 – Poticaj u zapošljavanju mladih poduzetnika.

U Budžetu/Proračunu Općine Maglaj za 2022. godinu na ovoj poziciji predviđeno je 35.000,00 KM za sufinansiranje samozapošljavanja mladih poduzetnika u 2022. godini na području općine Maglaj.

Zaključkom Općinskog vijeća Maglaj usvojen je Program utroška sredstava – poticaj u zapošljavanju mladih poduzetnika za 2022. godinu.

Program ima za cilj inicirati višestruke koristi za lokalnu zajednicu:

- promovisati poduzetnički duh,
- poboljšati vještine mladih i nezaposlenih osoba,
- generisati nove poslovne ideje,
- pružiti podršku razvoju novih preduzeća i otvaranju novih radnih mjesta,
- povećati broj novoregistriranih firmi na području općine,
- smanjiti broj nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje,
- stvoriti ambijent za razvoj privatnog poduzetništva.

Program odabira kandidata za start-up trening, obuhvata takmičenje u sticanju potrebnih znanja i vještina iz poduzetništva, pisanje vlastitih poslovnih planova i mogućnosti učestvovanja u takmičenju za najbolje poslovne ideje.

Općina Maglaj kao glavni finansijer Projekta osigurala je finansijsku podršku za najbolje ocjenjene takmičare u zavisnosti od kvalitete ocjenjenih biznis planova, uz uslov registracije samostalnog biznisa na području općine Maglaj.

Javni poziv će biti objavljen u narednom periodu, po odabiru korisnika programa pomoći potpisat će se ugovori o sufinansiranju start-up biznisa nakon čega slijedi proces registracije biznisa. Korisnici programa pomoći su dužni, u roku od 30 dana od dana zaključenja Ugovora, kao uslov za isplatu odobrenih sredstava, Općini dostaviti rješenje o registraciji djelatnosti, uz ostalu prateću dokumentaciju.

PRIVREDNA, FINANSIJSKA I MONETARNA KRETANJA U VRIJEME GLOBALNE KRIZE IZAZVANE RATOM U UKRAJINI

Dva ključna faktora s nepovoljnim uticajem na privredni rast u kratkoročnom razdoblju za bosanskohercegovačku privredu, tako i za privredu općine Maglaj, proizlaze iz Ruske invazije na Ukrajinu i novih mjera zatvaranja u Kini. Poremećaji u privrednim aktivnosti, usljed rata u Ukrajini i problema pandemije u Aziji, stvaraju pritiske na globalne lance opskrbe, nakon kratkog razdoblja popuštanja u prethodnom dijelu godine. Poremećaji u lancima opskrbe i na tržištima sirovina daju zamah inflaciji, u uslovima sve većeg broja dokaza o jačanju i rasprostranjenosti inflacijskih pritisaka.

Cijene sirovina i nadalje su kolebljive i izložene rizicima opskrbe, a finansijski su uslovi pooštreni. Pooštavanje globalnih finansijskih uslova rezultat je normalizacije monetarne politike, pada cijena rizične imovine i rasta prinosa. Projekcije rasta potražnje europodručja slabiji je i u znatnoj mjeri revidiran na niže u usporedbi s rastom svjetskog uvoza, jer su države izvan europodručja slabije privredno povezane s Rusijom i Ukrajinom i manje pogođene privrednim šokovima prouzrokovanim invazijom. Izuzmemo li tržište plina i žitarica. Rusko-ukrajinski rat teško je pogodio privredu europodručja i izgledi su i nadalje vrlo neizvjesni, međutim postoje uslovi za daljnji rast i oporavak privrede u srednjoročnom razdoblju.

Zbog rata u Ukrajini i ponovnog uvođenja pandemijskih ograničenja u Kini iznova se povećao problem uskih grla u lancima dobave. Zbog toga preduzeća iz zemalja Evropske unije, a indirektno i naša preduzeća kao poslovni partneri, imaju veće troškove i poremećaje u svojim lancima dobave te su se izgledi za njihovu buduću proizvodnju pogoršali.

Centralna banka Bosne i Hercegovine (CBBiH) je korigovala na više brze procjene inflacije za prvo polugodište 2022. godine, u odnosu na očekivanja iz marta. Na osnovu raspoloživih zvaničnih podataka za maj 2022. godine, i raspoloživih informacija do polovine jula, CBBiH procjenjuje da je inflacija za prvo polugodište 2022. godine na nivou od 11%.

Posljednje procjene za prvo polugodište su više u odnosu na prethodnu centralnu projekciju, jer su kretanja na međunarodnim tržištima hrane, nafte i gasa premašili očekivanja iz marta.

Tabela 1: Godišnja inflacija u BiH, za period

		Centralna procjena	Ekstremna procjena**	
Zvanični podatak*				
	Q1 2022	8,4%		
	januar- april 2022. godine	9,6%		
	januar - maj 2022. godine	10,6%		
Brze procjene CBBiH	mart 2022. godine	Q1 2022	8,8%	11,0%
		Q2 2022	9,6%	13,6%
		Prvo polugodište 2022. godine	9,2%	12,3%
	juli 2022. godine	juni 2022. godine	13,7%	18,3%
		Q2 2022	13,7%	15,3%
		Prvo polugodište 2022. godine	11,0%	11,7%
		Q3 2022. godine	13,9%	18,1%
		Prvih devet mjeseci 2022. godine	12,0%	13,8%

Izvor: BHAS(*), procjene CBBiH. **Ekstremna procjena je centralna procjena uvećana za 2 standardne devijacije.

Godišnja inflacija za period trećeg kvartala je procjenjena na 13,9%, a za period od prvih devet mjeseci 2022. godinena 12% (tabela). Usporavanje inflacije očekuje se u četvrtom kvartalu, prvenstveno zbog baznog efekta iz 2021. godine, efekata već i izmijenjenih i najavljenih monetarnih politika vodećih centralnih banaka, uz pretpostavku odsustva daljeg rasta cijena hrane i energenata.

1. Centralna procjena je vrijednost za koju CBBiH smatra da je najizvjesnija.
2. Ekstremna procjena je moguća ukoliko se inflatorni pritisci dodatno pojačaju bilo zbog daljih poremećaja na međunarodnim tržištima, uskih grla u lancima opskrbe, bilo zbog domaćih cjenovnih šokova koji nisu vezani za trendove u cijenama na međunarodnim tržištima.

Inflacija je u maju ponovo znatno porasla, uglavnom zbog rasta cijena energije i hrane, među ostalim pod uticajem rata u Ukrajini. No inflacijski pritisci sada su rasprostranjeniji i jači: cijene mnogih dobara i usluga snažno rastu. Međutim, očekuje se da će sporiji rast troškova energije, postupno otklanjanje poremećaja opskrbe povezanih s pandemijom i normalizacijom monetarne politike prouzrokovat i smanjenje inflacije.

Inflacija je nastavila rasti i u Eurozoni, u maju je dosegla 8,1%. Premda su vlade intervencijama pridonijele usporavanju inflacije cijena energije, te su cijene za 39,2% veće nego prije godinu dana. Tržišni pokazatelji upućuju na zaključak da će globalne cijene energije ostati visoke u kratkoročnom razdoblju i da će se poslije donekle smanjiti. Cijene hrane u maju su porasle za 7,5%, što je djelomično posljedica važnosti Ukrajine i Rusije kao globalnih proizvođača poljoprivrednih proizvoda.

Posmatramo li generalno makroekonomske projekcije Evropske centralne banke iz juna 2022. godine, predviđala se prosječna godišnja stopa inflacije od 6,8% u 2022. godini i projekcija njenog smanjenja 3,5% u 2023. godini pod uslovom smanjenja ratnih tenzija i normalizacije stanja u Ukrajini.

Invazija Rusije na Ukrajinu i nadalje nepovoljno utiče na privredu Evrope i šire, izaziva poremećaje u trgovini i manjkove materijala te pridonosi rastu cijena energije i sirovina. Ti će faktori i nadalje nepovoljno uticati na povjerenje i rast, naročito u kratkoročnom razdoblju. Međutim, postoje uslovi za nastavak privrednog rasta zbog ponovnog otvaranja privrede, snažnog tržišta rada i fiskalne podrške. Očekuje se da će privredna aktivnost ponovo rast i kada uticaj trenutnih nepovoljnih faktora oslabi što su očekivanja u makroekonomskim projekcijama. Cjenovni pritisci ostat će izuzetno veliki u kratkoročnom razdoblju zbog povećanih cijena nafte i plina te povećanja cijena prehrambenih sirovina pod snažnim uticajem rata u Ukrajini kao i učinaka ponovnog otvaranja privreda i globalnih manjkova na strani ponude.

Prema općoj ocjeni rizici povezani s pandemijom smanjili su se, ali rat u Ukrajini i nadalje je znatan negativan rizik za rast. Naročito velik rizik bili bi daljnji poremećaji opskrbe europodručja energijom, kao što pokazuje nepovoljan scenarij u projekcijama stručnjaka Eurosustava. Osim toga, kad bi rat eskalirao, ekonomsko raspoloženje moglo bi se pogoršati, ograničenja na strani ponude povećati, a troškovi energije i hrane dugo ostati veći od očekivanih.

Osnovne projekcije sadržane u makroekonomskim projekcijama stručnjaka Eurosustava iz juna 2022. zasnivaju se na pretpostavci da će trenutne sankcije protiv Rusije ostati na snazi tokom cijeloga projekcijskog razdoblja, uključujući embargo EU-a na naftu, da će rat ostati intenzivan do kraja ove godine i da neće doći do daljnje eskalacije, da poremećaji opskrbe energijom neće dovesti do racioniranja u državama europodručja te da će se problem uskih grla u opskrbnim lancima postupno riješiti do kraja 2023. godine. Sve to upućuje na znatno slabije, premda i nadalje pozitivne, izgleda za rast u kratkoročnom razdoblju.

Tabelarni pregled prvih 20 kompanija sa područja općine Maglaju 2021. godini, po:

- broju zaposlenih,
- iznosu uloženog kapitala u obavljanje privredne djelatnosti,
- ostvarenom prihodu,
- ostvarenom bruto profitu, i
- ostvarenom neto profitu

Tabela 22. - Prvih 20 kompanija po broju zaposlenih radnika u 2021. godini

R/B	NAZIV	ZAPOSLENI	SREDSTVA	PRIHODI	BRUTO PROFIT	NETO PROFIT
1	NATRON-HAYAT D.O.O. MAGLAJ	946	245.767.924	193.781.585	35.964.631	33.562.458
2	"EXCEL ASSEMBLIES BH" D.O.O.	409	11.288.727	17.585.570	404.126	363.403
3	"H - M PROMET", MAGLAJ, D.O.O.	269	2.657.342	4.827.153	1.080.904	972.814
4	"BONTEX" MAGLAJ. D.O.O	198	2.546.697	3.396.465	120.757	107.894
5	JU "DOM ZDRAVLJA" MAGLAJ	112	2.448.854	4.093.614	0	0
6	"NON STOP-PPS" D.O.O. MAGLAJ	66	2.901.446	1.874.922	164.610	149.095
7	"FINE LIFE GROUP" D.O.O. MAGLAJ	60	6.342.091	1.453.905	0	0
8	KJD D.O.O. MAGLAJ	53	3.739.532	1.661.109	996	816
9	"TRANSEY" D.O.O. MAGLAJ	43	6.202.927	5.359.688	0	0
10	ALU WOOD INŽINJERING D.O.O.	42	4.866.871	4.675.656	491.849	442.629
11	"HAJDIĆ" D.O.O. MAGLAJ	29	2.639.251	3.396.511	127.559	114.502
12	"DKM GRADNJA" MAGLAJ, D.O.O.	27	452.805	833.548	7.123	7.123
13	"SJAJ" MAGLAJ, D.O.O.	23	3.776.978	1.062.710	113.088	101.779
14	"GEO-PUT" D.O.O. MAGLAJ	19	3.390.969	1.807.912	92.015	82.560
15	"NERI" MAGLAJ, D.O.O.	18	2.704.697	2.979.748	3.653	1.209
16	"ZANATI" D.O.O. MAGLAJ	17	353.260	459.102	100.597	90.492
17	"YASSA" D.O.O. MAGLAJ	16	1.276.894	1.224.273	34.467	30.932
18	JU "NARODNA APOTEKA MAGLAJ"	15	730.890	3.213.589	6.943	6.164
19	"EURO MEAT" D.O.O. MAGLAJ	14	14.572.550	12.934.700	322.185	289.862
20	AUTO SERVIS HUSO D.O.O. MAGLAJ	12	164.274	361.135	1.039	935

Podaci: Finansijsko-informatička agencija Federacije BiH (Bisnode.ba)

Tabela 23. - Prvih 20 kompanija po kapitalu uloženom u obavljanje privredne djelatnosti

R/R	NAZIV	SREDSTVA	PRIHODI	BRUTO PROFIT	NETO PROFIT	ZAPOSLENI
1	NATRON-HAYAT D.O.O. MAGLAJ	245.767.924	193.781.585	35.964.631	33.562.458	946
2	"EURO MEAT" D.O.O. MAGLAJ	14.572.550	12.934.700	322.185	289.862	14
3	"EXCEL ASSEMBLIES BH" D.O.O.	11.288.727	17.585.570	404.126	363.403	409
4	"NATRON" D.D. MAGLAJ	9.860.690	1.226.853	587.003	300.795	3
5	"SIROVINA-EKO" D.O.O. MAGLAJ	6.987.751	13.246.760	1.448.888	1.303.868	12
6	"FINE LIFE GROUP" D.O.O. MAGLAJ	6.342.091	1.453.905	0	0	60
7	"TRANSEY" D.O.O. MAGLAJ	6.202.927	5.359.688	0	0	43
8	"PRIMUS" MAGLAJ, D.O.O.	5.887.229	10.256	0	0	0
9	ALU WOOD INŽINJERING D.O.O.	4.866.871	4.675.656	491.849	442.629	42
10	"SJAJ" MAGLAJ, D.O.O.	3.776.978	1.062.710	113.088	101.779	23
11	KJD D.O.O. MAGLAJ	3.739.532	1.661.109	996	816	53
12	"GEO-PUT" D.O.O. MAGLAJ	3.390.969	1.807.912	92.015	82.560	19
13	"NON STOP-PPS" D.O.O. MAGLAJ	2.901.446	1.874.922	164.610	149.095	66
14	"NERI" MAGLAJ, D.O.O.	2.704.697	2.979.748	3.653	1.209	18
15	"H - M PROMET", MAGLAJ, D.O.O.	2.657.342	4.827.153	1.080.904	972.814	269
16	"HAJDIĆ" D.O.O. MAGLAJ	2.639.251	3.396.511	127.559	114.502	29
17	"BONTEX" MAGLAJ. D.O.O	2.546.697	3.396.465	120.757	107.894	198
18	JU "DOM ZDRAVLJA" MAGLAJ	2.448.854	4.093.614	0	0	112
19	"SARAJ-MILK" D.O.O. MAGLAJ	1.797.201	745.511	157.187	149.635	2
20	"SJAJ PETROL" MAGLAJ, D.O.O.	1.549.084	1.796.963	97.657	87.283	9

Podaci: Finansijsko-informatička agencija Federacije BiH (Bisnode.ba)

Tabela 24. - Prvih 20 kompanija po iznosu ostvarenog prihoda u 2021. godini

R/B	NAZIV	PRIHODI	SREDSTVA	BRUTO PROFIT	NETO PROFIT	ZAPOSLENI
1	NATRON-HAYAT D.O.O. MAGLAJ	193.781.585	245.767.924	35.964.631	33.562.458	946
2	"EXCEL ASSEMBLIES BH" D.O.O.	17.585.570	11.288.727	404.126	363.403	409
3	"SIROVINA-EKO" D.O.O. MAGLAJ	13.246.760	6.987.751	1.448.888	1.303.868	12
4	"EURO MEAT" D.O.O. MAGLAJ	12.934.700	14.572.550	322.185	289.862	14
5	"TRANSEY" D.O.O. MAGLAJ	5.359.688	6.202.927	0	0	43
6	"H - M PROMET", MAGLAJ, D.O.O.	4.827.153	2.657.342	1.080.904	972.814	269
7	ALU WOOD INŽINJERING D.O.O.	4.675.656	4.866.871	491.849	442.629	42
8	JU "DOM ZDRAVLJA" MAGLAJ	4.093.614	2.448.854	0	0	112
9	"DŽINO" D.O.O. MAGLAJ	3.470.319	1.418.099	58.597	52.578	11
10	"HAJDIĆ" D.O.O. MAGLAJ	3.396.511	2.639.251	127.559	114.502	29
11	"BONTEX" MAGLAJ. D.O.O	3.396.465	2.546.697	120.757	107.894	198
12	"INEL BH" D.O.O. MAGLAJ	3.234.873	1.499.783	435.923	376.428	6
13	JU "NARODNA APOTEKA MAGLAJ"	3.213.589	730.890	6.943	6.164	15
14	"NERI" MAGLAJ, D.O.O.	2.979.748	2.704.697	3.653	1.209	18
15	DŽINO PETROL D.O.O. MAGLAJ	2.376.722	906.195	38.199	34.329	7
16	"NON STOP-PPS" D.O.O. MAGLAJ	1.874.922	2.901.446	164.610	149.095	66
17	D.O.O. "B E X" MAGLAJ	1.830.407	471.955	5.323	4.791	9
18	"GEO-PUT" D.O.O. MAGLAJ	1.807.912	3.390.969	92.015	82.560	19
19	"SJAJ PETROL" MAGLAJ, D.O.O.	1.796.963	1.549.084	97.657	87.283	9
20	BAŠIĆ-POLJOPROM D.O.O. MAGLAJ	1.682.973	981.558	102.580	89.367	8

Podaci: Finansijsko-informatička agencija Federacije BiH (Bisnode.ba)

Tabela 25. - Prvih 20 kompanija po iznosu ostvarenog bruto profita u 2021. godini

R/B	NAZIV	BRUTO PROFIT	SREDSTVA	PRIHODI	NETO PROFIT	ZAPOSLENI
1	NATRON-HAYAT D.O.O. MAGLAJ	35.964.631	245.767.924	193.781.585	33.562.458	946
2	"SIROVINA-EKO" D.O.O. MAGLAJ	1.448.888	6.987.751	13.246.760	1.303.868	12
3	"H - M PROMET", MAGLAJ, D.O.O.	1.080.904	2.657.342	4.827.153	972.814	269
4	"NATRON" D.D. MAGLAJ	587.003	9.860.690	1.226.853	300.795	3
5	ALU WOOD INŽINJERING D.O.O.	491.849	4.866.871	4.675.656	442.629	42
6	"INEL BH" D.O.O. MAGLAJ	435.923	1.499.783	3.234.873	376.428	6
7	"EXCEL ASSEMBLIES BH" D.O.O.	404.126	11.288.727	17.585.570	363.403	409
8	"TEX-PRO" D.O.O. MAGLAJ	324.294	694.305	1.346.903	291.582	2
9	"EURO MEAT" D.O.O. MAGLAJ	322.185	14.572.550	12.934.700	289.862	14
10	KEPIĆ D.O.O. MAGLAJ	302.538	1.053.801	957.983	272.103	8
11	"GRAFICOM" MAGLAJ, D.O.O.	251.709	489.099	455.149	226.538	3
12	"EFCO - NAT" D.O.O. MAGLAJ	224.450	551.153	542.556	201.546	8
13	"AICOMP" D.O.O. MAGLAJ	196.304	250.696	442.965	177.179	4
14	"MAGNET STUDIO" D.O.O. MAGLAJ	195.388	444.891	825.530	175.823	3
15	"MASTER S" D.O.O. MAGLAJ	177.489	391.554	1.110.335	162.431	11
16	"ART-IRON" D.O.O. MAGLAJ	165.824	1.007.623	326.903	149.067	4
17	"NON STOP-PPS" D.O.O. MAGLAJ	164.610	2.901.446	1.874.922	149.095	66
18	"SARAJ-MILK" D.O.O. MAGLAJ	157.187	1.797.201	745.511	149.635	2
19	"FLEXO-S" D.O.O. MAGLAJ	154.610	432.262	635.490	139.143	1
20	"GUMITEHNA- MAHMIĆ"	144.427	281.812	258.781	129.984	4

Podaci: Finansijsko-informatička agencija Federacije BiH (Bisnode.ba)

Tabela 26. - Prvih 20 kompanija po iznosu ostvarenog neto profita u 2021. godini

R/B	NAZIV	NETO PROFIT	SREDSTVA	PRIHODI	BRUTO PROFIT	ZAPOSLENI
1	NATRON-HAYAT D.O.O. MAGLAJ	33.562.458	245.767.924	193.781.585	35.964.631	946
2	"SIROVINA-EKO" D.O.O. MAGLAJ	1.303.868	6.987.751	13.246.760	1.448.888	12
3	"H - M PROMET", MAGLAJ, D.O.O.	972.814	2.657.342	4.827.153	1.080.904	269
4	ALU WOOD INŽINJERING D.O.O.	442.629	4.866.871	4.675.656	491.849	42
5	"INEL BH" D.O.O. MAGLAJ	376.428	1.499.783	3.234.873	435.923	6
6	"EXCEL ASSEMBLIES BH" D.O.O.	363.403	11.288.727	17.585.570	404.126	409
7	"NATRON" D.D. MAGLAJ	300.795	9.860.690	1.226.853	587.003	3
8	"TEX-PRO" D.O.O. MAGLAJ	291.582	694.305	1.346.903	324.294	2
9	"EURO MEAT" D.O.O. MAGLAJ	289.862	14.572.550	12.934.700	322.185	14
10	KEPIĆ D.O.O. MAGLAJ	272.103	1.053.801	957.983	302.538	8
11	"GRAFICOM" MAGLAJ, D.O.O.	226.538	489.099	455.149	251.709	3
12	"EFCO - NAT" D.O.O. MAGLAJ	201.546	551.153	542.556	224.450	8
13	"AICOMP" D.O.O. MAGLAJ	177.179	250.696	442.965	196.304	4
14	"MAGNET STUDIO" D.O.O. MAGLAJ	175.823	444.891	825.530	195.388	3
15	"MASTER S" D.O.O. MAGLAJ	162.431	391.554	1.110.335	177.489	11
16	"SARAJ-MILK" D.O.O. MAGLAJ	149.635	1.797.201	745.511	157.187	2
17	"NON STOP-PPS" D.O.O. MAGLAJ	149.095	2.901.446	1.874.922	164.610	66
18	"ART-IRON" D.O.O. MAGLAJ	149.067	1.007.623	326.903	165.824	4
19	"FLEXO-S" D.O.O. MAGLAJ	139.143	432.262	635.490	154.610	1
20	"GUMITEHNA- MAHMIĆ"	129.984	281.812	258.781	144.427	4

Podaci: Finansijsko-informatička agencija Federacije BiH (Bisnode.ba)

ZAKLJUČAK

Po metodologiji koja se primjenjuje na području cijele Federacije BiH područje općine Maglaj po indeksu razvijenosti je 0,79, stepen zaposlenosti je 0,77, prihod od poreza na dohodak pc je 0,58, kretanje stanovništva za period šest godina je 0,93, učešće starog stanovništva u 2021. godini je 1,03, stepen obrazovanja radne snage je 0,76, što nas svrstava u srednje razvijene općine na području Federacije BiH i u rangu III i zauzimamo 42 mjesto. U prilogu je dat tabelarni pregled nivoa razvijenosti općine Maglaj i ostalih općina u ZE-DO kantonu u 2021. godini.

Tabela br. 22. - Nivo razvijenosti ZE-DO kantona po općinama u 2021. godini

Općine	Prihod od poreza na dohodak pc 2021	Stepen zaposlenosti 2021	Kretanje stanovništva 2013-2021	Učešće starog stanovništva 2021	Stepen obrazovanja radne snage 2021	Indeks 2021	Rang	Grupa
Breza	0,78	0,91	0,70	0,96	0,59	0,78	48	III
Doboj-Jug	1,25	1,59	1,03	1,21	1,59	1,23	8	II
Kakanj	0,84	0,78	1,02	1,12	0,88	0,91	28	III
Maglaj	0,58	0,77	0,93	1,03	0,76	0,79	42	III
Olovo	0,69	0,92	0,39	0,84	0,88	0,74	52	IV
Tešanj	0,80	1,31	1,28	1,20	0,89	1,06	13	II
Usora	0,50	1,22	0,81	0,96	1,14	0,90	30	III
Vareš	0,58	0,71	0,08	0,61	0,93	0,58	68	V
Visoko	0,77	1,15	0,94	1,01	1,00	0,96	21	III
Zavidovići	0,41	0,53	0,91	1,08	0,88	0,73	53	IV
Zenica	0,99	1,05	1,01	1,04	0,97	1,01	18	II
Žepče	0,35	0,74	1,02	1,15	0,91	0,79	40	III

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

U toku izvještajnog perioda Općina je nastavila sa ranije započetim aktivnostima na izgradnji poslovnog ambijenta i poslovne infrastrukture na području cijele općine u cilju ravnomjernog razvoja. U narednom periodu prioritet će biti na izgradnji poslovne infrastrukture u Poslovnim zonama Liješnica i Novi Šeher.

Na području općine registraovano je 344 pravnih lica, 222 podružnice u sastavu pravnih lica i 439 obrtnika - radnje, 5 Javnih preduzeća i ustanova, 3 Zemljoradničke zadruge, 8 Udruženja poljoprivrednika i 1 Asocijacija udruženja poljoprivrednika.

Broj preduzeća na 1.000 stanovnika općine Maglaj je 44,9 dok je u istom periodu ranije godine isti iznosio 43,7.

Podrška i razvoj privrede i poduzetništva u vrijeme pandemije korona virusa COVID 19 i nove ratne situacije u Evropi tačnije u Ukrajini, odvijala se u stalnom prilagođavanju novim izmjenjenim uvjetima, istraživanju, predlaganju i stvaranje što povoljnijeg ambijenta za privređivanje, privlačenju investitora, bržu i efikasniju uslugu pravnim i fizičkim licima iz oblasti privrede i poduzetništva.

U Službi za privredu, finansije/financije i razvoj poduzetništva Općine Maglaj su u toku aktivnosti usklađivanja poslovanja sa odredbama novog Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj: 75/21) za obrtnike i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a kojima je obavljanje djelatnosti odobreno prema ranijim propisima. Obavješteni su svi obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti na području općine Maglaj da je članom 82. stav (1) novog Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH", broj: 75/21) propisano „Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a kojima je obavljanje djelatnosti odobreno prema ranijim propisima, uskladit će svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“ Zakon je stupio na snagu 30.09.2021. godine, što znači da je krajnji rok za usklađivanje poslovanja 29.09.2022. godine. U skladu sa navedenim zakonskim odredbama, obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, a kojima je obavljanje djelatnosti odobreno prema ranijim propisima, obavezni su da Službi, najkasnije do 29.09.2022. godine, podnesu zahtjev za usklađivanje poslovanja sa novim Zakonom o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji BiH.

U toku 2021. godine i u prvoj polovini 2022. godine, kao i u ranijem izvještajnom periodu, Općina Maglaj je bila uključena u veliki broj različitih međunarodnih projekata: UNDP-a, USAID, CRS, HELP, Hilfswerk Austria, i drugi, što je za očekivati i u drugoj polovini 2022. godine uz prisustvo najznačajnijih donatora koji djeluju u BiH.

Posebno bi istakli dobru saradnju sa domaćim agencijama i organizacijama na realizaciji projekata iz oblasti privrede, i to sa državnom Agencijom za promociju investicija FIPA, Privrednom komorom Ze-do kantona, Obrtničkom komorom Ze-do kantona, Stručnom službom za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona i dr.

Općina bez obzira na navedeno i dalje radi na tome da se treba nastaviti na izgradnji poslovnog ambijentat, na izgradnji i uređenju poslovne infrastrukture za razvoj privrede na području cijele općine.

Obrađivač: Ferhat Bradarić
Kontrolor: Dženana Hadžiedhemović-Grahić

Maglaj, 23.08.2022. godine

